

Juridiska fakultetsstyrelsen
Professor Vilhelm Persson

Justitiedepartementet

Remiss: Grundlagsskadestånd – ett rättighetskydd för enskilda (SOU 2020:44)

Ju2020/02922/L6

Juridiska fakultetsstyrelsen vid Lunds universitet, som anmodats att yttra sig över rubricerat betänkande, får härmed avge följande yttrande, som utarbetats av docent Bengt Lundell och professor Vilhelm Persson, efter samråd med docent Eva Lindell-Frantz och universitetslektor Karol Nowak.

Utredningen föreslår att det i skadeståndslagen införs bestämmelser om skadestånd för överträdelser av grundläggande fri- och rättigheter enligt 2 kap. regeringsformen. Fakultetsstyrelsen håller med om att det är rimligt att skadestånd för överträdelser av rättigheter enligt svenska grundlagar regleras på motsvarande sätt som överträdelser av den europeiska konventionen angående skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna (nedan EKMR).

Mot denna bakgrund håller styrelsen också med om att det finns anledning att utreda om det även bör införas bestämmelser skadeståndsansvar för överträdelser av tryckfrihetsförordningen och yttrandefrihetsgrundlagen (jfr avsnitt 6.1.2). I detta sammanhang bör möjligen också andra delar av regeringsformen än 2 kap. diskuteras.

Vad gäller utformningen av de föreslagna bestämmelserna, anser styrelsen att det principiellt sett är olyckligt att de är så generell utformade. Förutsebarheten för enskilda försämrats och domstolarna får begränsad vägledning för sitt dömande. I praktiken innebär en sådan reglering att det blir domstolarna som kommer att avgöra vad som faller in under skadeståndsansvaret. Med tanke på att praxis ännu inte har etablerats inom området vore det önskvärt med tydligare ledning. Det bästa skulle därför vara om regleringen avseende både regeringsformen och EKMR skulle kunna preciseras. Styrelsen håller i och för sig med utredningen om att det är svårt att åstadkomma en specificerad reglering för alla de olika slags situationer som kan tänkas uppkomma. Enligt styrelsen mening bör det emellertid vid den fortsatta beredningen av ärendet att vara ett mål att undersöka möjligheter att ytterligare precisera bestämmelsen.

Enligt delegation

Vilhelm Persson